

Den 21. Juni 1922 holdt Hedeselskabets Bestyrelse et Møde i Tønder, og Bestyrelsens Formand, det ærede Medlem af dette Ting Hr. J. C. Christensen, udtalte bl. a.: „Den 30. December afholdtes i Viborg et Møde med Repræsentanter for de samvirkende danske Landboforeninger, de samvirkende Husmandsforeninger og de samvirkende Planteavlforeninger angaaende Smaaplantningssagens nærmere Ordning. Der opnaaedes Enighed om, at der skulde samarbejdes mellem de tre Organisationer, samt at Hedeselskabet skulde administrere Bevillingen gennem sit Plantningsudvalg, som altsaa faar Ansvar for Fordelingen. Det synes, at denne Udvikling foregaar tilfredsstillende, saaledes at det ønskede Samarbejde finder Sted“.

Der er altsaa, som jeg allerede har nævnt, til dette Finansaar indsendt et Andragende fra Hedeselskabet om, at Bevillingen maa blive forhøjet fra 110 000 til 150 000 Kr. Formanden for Hedeselskabets Bestyrelse, det ærede Medlem Hr. J. C. Christensen, udtalte paa Hedeselskabets Repræsentantmøde den 21. Juni 1923 paa Preislers Hotel, i Følge Hedeselskabets Tidsskrift for 1923, Side 146—147, følgende: „Bevillingen til Smaaplantninger og Hegn var ogsaa blevet nedsat, og den ramte haardest. Der var ført en lang Række af Forhandlinger om denne Sag. Hedekommissionen, der jo nu var ophævet, var i sin Tid af den Opfattelse, at vi burde have et Tilskud, svarende til Halvdelen af Planternes Indkøbspris, og at Bevillingen burde være kalkulatorisk. Dette kunde imidlertid ikke gennemføres, og Bevillingen blev i 1922—23 fastsat til 150 000 Kr. og blev for indeværende Finansaar ydermere nedsat med 40 000 Kr., saaledes at Bevillingen kun blev 110 000 Kr. for 1923—24, hvorefter Tilskuddet til Plantningsforeningerne kun kunde blive ca. 25 pCt. af Planterprisen. En Fjerdedel af Tilskuddet maa derhos ikke benyttes som Tilskud til Indkøb af Planter, men skal anvendes til særlige Formaal saasom til Demonstrationer, Præmier, Renholdelse, stedligt Tilsyn og lignende. Plantningssagen staar og falder ikke med Stats-tilskuddet, men vi maa blive ved med at søge Bevillingen forhøjet, og maaske vil det lykkes en Gang. Vi kan ikke frafalde vort Ønske om større Tilskud. Tørkeaaret er vel ikke omme endnu, men vi vil blive ved med at banke paa hos Bevillingsmyndighederne, til vi bliver hørt“.

Betydningen af Læplantninger er jo utvivlsom. Vinden udtørre og afkøler

Jorderne, naar der ikke findes Læplantninger, og paa de lette sandmuldede Jorder, hvor der kan blive Sandflugt, er Læhegn den første Betingelse for en rentabel Drift. Hegnene har ogsaa stor Betydning derved, at de luner for Kreaturerne. Den højtærede Landbrugsminister har da ogsaa tidligere været af den Opfattelse, at Hegn var af overordentlig stor Betydning, men det maa han ikke mene nu, naar han trods Henvendelser fra to Partiers Side, og trods Henvendelse fra Hedeselskabet og dets Formand Hr. J. C. Christensen ikke vil imødekomme det Ønske, der er fremkommet fra Hedeselskabet. I 1906 udtrykte den højtærede Landbrugsminister sig saaledes om Plantningsspørgsmaalet: „Hvis vi kunde flytte alle Fyns levende Hegn til Vendsyssel, er det et Spørgsmaal, hvor meget bedre Vilkaar, Planteavl — Forskellen i Jordbund til Trods — vilde finde paa Fyn end i Vendsyssel. I hver Fald vilde Fyn ikke længere være Landets Have, og det aarlige Høstudbytte i Vendsyssel vilde stige betydeligt.“

Det var altsaa den højtærede Landbrugsministers Opfattelse af Hegnsplantningens Betydning den Gang, desuagtet modsætter han sig nu, at der foretages denne rimelige Forhøjelse. Jeg vil med den højtærede Formands Tilladelse endvidere tillade mig at citere, hvad Hjørring Amts Havebrugsudvalg har udtalt om Plantningsspørgsmaalet. Der siges bl. a.: „Vort Land som Helhed har et blæsende Klima. Der er overalt kun ringe Afstand til Hav, og Vinden farer saa godt som uhindret ind over Landet; særlig er dette Tilfældet i det træfattige Vest- og Nordjylland, hvor Blæsten særlig gør megen Skade paa Markens Planter. Derfor er Plantning af Læ, ikke alene om Hus og Hjem, men ogsaa for Kulturplanterne, en Opgave, der længe har været paakrævet.“

Stormen kan paa en Dag ødelægge, hvad man har ofret Arbejde og Penge paa i Maaneder, og efterhaanden som Landbrugets Planteavl udvikler sig, Markens Afgrøder bliver mere og mere værdifulde, maa ogsaa Planteavleren indskyde mere i Form af Arbejde og Kapital, større Værdier staar paa Spil, derfor er Læplantningsspørgsmaalet mere aktuelt nu end tidligere. Som Forsøgene viser, kan der avles betydelig mere, naar Læforholdene er i Orden, og Udgifterne ved Plantningen er i Forhold til andre Grundforbedringsarbejder og i Forhold til de Fordele, man har deraf, ubetydelige.“